

Nr 173.

Av herr **Lindhagen**, om åtgärder i anledning av en till riksdagen från egyptiska parlamentet riktad hänvändelse.

Den till svenska statsministern avsända hänvändelse till svenska riksdagen från egyptiska deputeradekammaren, varom i motionen nr 170 förmäles, hade i översättning följande lydelse:

Kairo den 26 november 1924.

Till Sveriges riksdag.

Härmed har jag äran översända till eder följande protest, som egyptiska deputeradekammaren vid sammanträde den 24 november 1924 enhälligt beslutat rikta till nationernas förbund och till alla världens parlament.

Inför de nyligen timade övergrepp, som engelska regeringen begått mot egyptiska nationens rättigheter, suveränitet och författning, proklamerar egyptiska deputeradekammaren sitt fasthållande vid att Egypten och Sudan, vilka tillsammans bilda ett enda och odelbart fädernesland, förbliva fullständigt oberoende. Trots det uttryckliga avståndstagande som nationen, dess suverän, dess regering och dess parlament givit uttryck åt med anledning av det avskyvärda brottet mot sir Lee Stack, sindar för egyptiska armén och generalguvernör i Sudan, och trots den upprättelse som lämnats av regeringen och de effektiva åtgärder, som vidtagits för de skyldigas gripande och överlämnande till rättvisan, har brittiska regeringen, till deputeradekammarens livliga beklagande, trots sig böra draga fördel av denna sorgliga händelse till förmån för sina imperialistiska önskemål och tillgripa den brutala makten för att ta hämnd på en oskyldig nation, som uteslutande har att räkna på styrkan av sin rätt och sin saks rättfärdighet.

Brittiska regeringen har icke blott framställt överdrivna krav utan rimligt förhållande till brottet, utan även med överskridande av alla gränser gått så långt, att den fordrat de egyptiska truppernas återkallande från Sudan, tvingat de sudanska styrkorna i egyptiska armén att avlägga trohetsed till sudanska regeringen, givit de brittiska kolonialbolagen i Sudan tillstånd att öka arealen för de av dem brukade områdena från 6,300,000 feddans till ett obegränsat mått; den har vidare krävt, att egyptiska regeringen skall avstå från varje motstånd mot brittiska regeringens önskemål i fråga om det av densamma krävda skyddet för de utländska intressena i Egypten, och den har slutligen framställt de övriga krav, som innehållas i de engelska noterna. I det brittiska regeringen övergått från ord till handling, har den satt sina hotelser i verkställighet och till och med besatt tullhusen i Alexandria, under förklaring att

denna handling blott skulle utgöra den första av de åtgärder den hade för avsikt att vidtaga. Dessa övergrepp innebära ett absolut förnekande av Egyptens rättigheter, ett angrepp mot dess oberoende, en inblandning i dess inre angelägenheter, ett våldförande av dess konstitution och ett hot mot dess agrariska och ekonomiska livsintressen. De stå icke i något som helst sammanhang med brottet och äro utan förebild i historien.

Av dessa skäl uttalar egyptiska deputeradekammaren sin energiska protest mot dylika sakligt orättfärdiga och rättsligen ogiltiga handlingar och tager alla civiliserade nationer till vittne på det oerhörda i en sådan imperialistisk omättlighet, som är oförenlig med andan i vårt århundrade och nationernas heliga rättigheter. Kammaren vänder sig med sin protest till alla världens parlament; den vädjar till nationernas förbund och begär dess intervention för att försvara mot godtycke ett oskyldigt folk, som är djupt fäst vid sina heliga och oförytterliga rättigheter till liv och frihet och ej begär annat än sitt oberoende.

President Ahmed Mazloum.

Även inom England har man på många, även inflytelserika håll ställt sig kritisk mot de åtgärder, som föranlett ovanstående till alla parlament avsända meddelande. Då riksdagen ej erhållit från regeringen något meddelande om berörda hänvändelse och sålunda ej beretts tillfälle att besvara den, hemställles i stället motionsvis och med åberopande av motiverna till motionen nr 170,

att riksdagen ville såsom svar å den till riksdagen från egyptiska parlamentet riktade hänvändelse hos regeringen anhålla, att regeringen ville:

1) till egyptiska regeringen och dess parlament framföra svenska folkets stora sympati för behöriga krav inom alla världsdelar på nationell självbestämningsrätt och denna rätts hävdande icke minst inom nationernas förbund; och

2) giva de svenska ombuden i nationernas förbund instruktion att där framföra till välvillig omprövning de i den egyptiska hänvändelsen berörda synpunkterna med uppdrag tillika att medverka till en för dylikt ändamål erforderlig nyorientering i förbundets författning.

Stockholm den 22 januari 1925.

Carl Lindhagen.

Innehåll.

	Sid.
<i>Tre förbisedda grundproblem i fredsfrågan</i>	1
<i>En politisk angelägenhet: nationernas och således även de österländska folkens självbestämmanderätt ej en »inre angelägenhet» utan en internationell rättsfråga</i>	3
Europa och Asien — Österns egen opinion	3
Neutrala konferensen i Stockholm 1916	5
Socialistiska holländskt-skandinaviska kommittén i Stockholm 1917	6
Presidenten Wilsons fjorton punkter 1918	6
Versaillefreden och folkförbundet 1919	7
Folkförbundets Genèveprotokoll 1923	8
Sovjetrepubliken och östern	8
Yrkande	20
<i>En ekonomisk nödvändighet: rätt för östern likaväl som för västern till nya boplatser för en trångbodd befolkning (befolkningsfrågan, rasernas likställighet)</i>	9
Yrkande	22
<i>En andlig förutsättning: ej blott materiella intressen och intellektualism utan främst moraliska grundsatser (samvetet) vägledande för statskonsten</i>	11
Västern och östern	11
Nationernas förbund	14
De militära och ekonomiska sanktionerna	14
Förbundets ständiga rådgivande kommission för militära angelägenheter	14
Förbundets kommission för intellektuellt samarbete	15
Dess ställning till andarnas förbrödring genom ett världsspråk	16
Dess ställning till moralisk vägledning	18
Yrkande	23
<i>Egyptiska deputeradekammarens hänvändelse</i>	25
Yrkande	26